

Leefbaarheidsmonitor ZuiderAmstel 2001

Amsterdam, 13 maart 2002

Oberon Nauta
Hette Tulner

Met medewerking van:
Het Amsterdamse Bureau voor Onderzoek en Statistiek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Methode	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Woonsituatie	5
2.1	Woontevredenheid	5
2.2	Verhuiswens en waarderingscijfer woning	5
3	Voorzieningenniveau	7
3.1	Buurtvoorzieningen	7
3.2	Kwaliteit woonomgeving	7
4	Fysieke kwaliteit van de woonomgeving	10
4.1	Verloedering	10
4.2	Kwaliteit openbare ruimte	10
5	Sociale kwaliteit van de woonomgeving	12
5.1	De mensen in de buurt	12
5.2	Overlast	13
5.3	Gehechtheid	13
6	Veiligheid	14
6.1	Onveiligheidsgevoelens	14
6.2	Slachtofferschap delicten	14
7	Perceptie van buurt	17
8	Dienstverlening en beleid ZuiderAmstel	19
8.1	Dienstverlening stadsdeel	19
8.2	Beleidspeerpunten	20
9	Samenvatting en conclusies	22

1 Inleiding

In het kader van het Grote Stedenbeleid is, als onderdeel van het evaluatie-instrumentarium, een vragenlijst ontwikkeld om de leefbaarheid van buurten en wijken in beeld te brengen op basis van bewonersoordelen. De gemeente Amsterdam heeft in 1997, 1999 en 2001 deze vragenlijst gebruikt om de leefbaarheid van de stad in kaart te brengen. ZuiderAmstel heeft in de laatste twee edities gebruik gemaakt van de mogelijkheid meer respondenten te laten bevragen in het stadsdeel. Daarnaast heeft zij een aantal vragen laten opnemen die exclusief aan de bewoners van ZuiderAmstel zijn gesteld.

1.1 Methode

Stadsdeel ZuiderAmstel heeft in 2001 geparticipeerd in het leefbaarheidsonderzoek van de gemeente Amsterdam. De steekproef onder de inwoners van de stad zijn voor het stadsdeel opgehoogd tot 654 respondenten. (In 1999 bedroeg het aantal respondenten 471). Daarnaast zijn opnieuw een aantal vragen opgenomen die alleen gesteld zijn aan inwoners van het stadsdeel. Met de meting van 1999 en die van 2001 is het mogelijk een vergelijking in de tijd te maken. Daar waar mogelijk wordt binnen deze rapportage dan ook gekeken naar de ontwikkelingen in het stadsdeel in de periode 1999 – 2001. De vragenlijst is echter in 2001 aangepast aan de standaard GSB leefbaarheidsenquête. In een aantal gevallen zijn daarom vragen die in 1999 gesteld zijn in 2001 niet opnieuw gebruikt. Ook zijn een aantal vragen in 2001 toegevoegd die in de voorgaande meting niet gesteld zijn. In die gevallen wordt om toch een vergelijkend perspectief te hebben, gebruik gemaakt van het stedelijk gemiddelde.

Sinds januari 1999 zijn Buitenveldert, de Rivierenbuurt en de Prinses Irenebuurt uit het oude stadsdeel Zuid samengevoegd tot het nieuwe stadsdeel ZuiderAmstel. Om een ruimtelijk overzicht te geven binnen het stadsdeelgebied is besloten een onderscheid te maken tussen enerzijds de wijkcombinatie Buitenveldert/Prinses Irenebuurt en de Rivierenbuurt anderzijds. In het leefbaarheidsonderzoek ZuiderAmstel is van 56 van de 654 respondenten niet bekend in welke wijk(combinatie) zij wonen. Dit hangt samen met het feit dat een deel van de vragenlijsten door de bewoners zelf is ingevuld. Omdat de postcode niet door alle respondenten juist genoteerd wordt, kan soms niet meer worden bepaald in welke buurtcombinatie hij of zij woont. Deze inwoners zijn echter wel meegenomen bij het berekenen van de cijfers voor het stadsdeel als geheel. Als gevolg hiervan is in een aantal tabellen het stadsdeelgemiddelde geen gemiddelde van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt en de Rivierenbuurt. Deze ogenschijnlijke tegenstrijdigheid berust dan niet op een rekenfout maar op een afwijkende score van de groep inwoners die niet bij een van de wijken is ingedeeld.

1.2 Leeswijzer

De hoofdstukindeling van deze rapportage ziet er als volgt uit: in hoofdstuk 2 wordt de woonsituatie geanalyseerd, hoofdstuk 3 gaat over het voorzieningenniveau in de buurt. De fysieke kwaliteit, waar bijvoorbeeld het onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte onder vallen, komt aan de orde in hoofdstuk 4. De sociale kwaliteit, waarmee ondermeer de omgang met en

overlast van buurtgenoten wordt bedoeld, wordt in hoofdstuk 5 behandeld. De veiligheid in de buurt wordt in hoofdstuk 6 beschreven. Hoofdstuk 7 gaat over de algemene perceptie van de buurt. Hoofdstuk 8 tenslotte is gebaseerd op vragen die alleen in het stadsdeel gesteld zijn en heeft betrekking op het oordeel van de bewoners over het functioneren van het stadsdeel.

2 Woonsituatie

In dit hoofdstuk worden verschillende aspecten van de woonsituatie in ZuiderAmstel besproken. Niet alle resultaten van 2001 zijn echter vergelijkbaar met het voorgaande meetjaar omdat in 1999 niet altijd een overeenkomstige vraag gesteld is.

2.1 Woontevredenheid

In tabel 2.1 wordt de mate van woontevredenheid met betrekking tot enkele afzonderlijke aspecten van de woning weergegeven. Ten aanzien van de indeling van de woning lijkt er weinig verschil te bestaan met het vorige meetjaar. In stedelijk perspectief scoort het stadsdeel goed maar de tevredenheid met de grootte van de woning is sinds 1999 licht gedaald. De bewoners van de Rivierenbuurt zijn daarbij het minst tevreden. Dit beeld geldt eveneens voor de beoordeling van het onderhoud van de woning. In laatst genoemde wijk meent 67% dat de woningen goed onderhouden zijn. In de buurtcombinatie Buitenveldert/Prinses Irenebuurt daarentegen is 85% hiervan overtuigd.

Tabel 2.1 Woontevredenheid (percentage positieve antwoorden¹)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	indeling	87	85
	grootte	82	74
	onderhoud	.	85
	sfeer	.	91
	gemiddeld	85	83
Rivierenbuurt	indeling	80	79
	grootte	82	61
	onderhoud	.	67
	sfeer	.	94
	gemiddeld	81	78
ZuiderAmstel	indeling	83	79
	grootte	82	64
	onderhoud	.	72
	sfeer	.	92
	gemiddeld	83	78

2.2 Verhuishwens en waarderingscijfer woning

Het hoge gemiddelde tevredenheidspercentage wordt vertaald in een lage verhuishwens. Bijna 90% van de bewoners van ZuiderAmstel antwoordt namelijk ontkennend op de vraag of zij zouden 'willen verhuizen wanneer het maar enigszins mogelijk is'. In de stad als geheel antwoordt slechts 74% ontkennend.

Noot 1 De vragenlijst die voor de Leefbaarheidsmonitor 2001 gebruikt is, wijkt af van die van 1997 en 1999. In tegenstelling tot voorgaande jaren is in het laatste leefbaarheidsonderzoek ten aanzien van de woning niet gevraagd in welke mate men tevreden is met een aantal aspecten maar is de respondent stellingen voorgelegd. Hierop kon hij aangeven of hij het er (helemaal) eens dan wel (helemaal) niet mee eens was. Strikt genomen zijn de scores hier dus niet 100% vergelijkbaar. Om echter de cijfers voor 2001 in perspectief te plaatsen is er voor gekozen ook voor 1999 de resultaten weer te geven.

Tabel 2.2 Percentage wil niet verhuizen (wanneer het enigszins mogelijk is)

	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	89
Rivierenbuurt	88
ZuiderAmstel	89

Het rapportcijfer dat de inwoners van ZuiderAmstel aan hun woning toekennen is hoger dan het stedelijk gemiddelde. Inwoners van Buitenveldert zijn overigens positiever over hun woning dan inwoners van de Rivierenbuurt.

Tabel 2.3 Rapportcijfer woning

	Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	Rivierenbuurt	ZuiderAmstel	Amsterdam
rapportcijfer woning	7,9	7,4	7,6	7,3

3 Voorzieningenniveau

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de voorzieningen in de buurt. Daarnaast worden enkele aspecten van de woonomgeving beschreven.

3.1 Buurtvoorzieningen

Uit tabel 3.1 blijkt dat het 'basisonderwijs' en de 'winkels voor de dagelijkse boodschappen' in 2001 minder goed gewaardeerd worden. 'Speelmogelijkheden over het algemeen' scoren daarentegen juist beter.

Tussen de buurten bestaan overigens enige verschillen. Buitenveldert/Prinses Irenebuurt scoort beduidend minder goed wanneer het gaat om de 'tevredenheid ten aanzien van het 'openbaar vervoer' en 'voorzieningen voor de jeugd' dan de Rivierenbuurt.

Tabel 3.1 Tevredenheid buurtvoorzieningen (percentage (zeer) tevreden)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	winkels voor dagelijkse boodschappen	89	84
	speelmogelijkheden 6 tot 10 jaar	44	47
	speelmogelijkheden algemeen	54 ²	58
	openbaar vervoer	65	65
	basisonderwijs	88	81
	voorzieningen jongeren	31	31
Rivierenbuurt	winkels voor dagelijkse boodschappen	95	88
	speelmogelijkheden 6 tot 10 jaar	44	51
	speelmogelijkheden algemeen	49	58
	openbaar vervoer	84	83
	basisonderwijs	79	79
	voorzieningen jongeren	31	42
ZuiderAmstel	winkels voor dagelijkse boodschappen	93	86
	speelmogelijkheden 6 tot 10 jaar	44	49
	speelmogelijkheden algemeen	52	57
	openbaar vervoer	76	75
	basisonderwijs	83	78
	voorzieningen jongeren	31	37

3.2 Kwaliteit woonomgeving

In de leefbaarheidsenquête is gevraagd naar de tevredenheid met een aantal aspecten van de woonomgeving. In tabel 3.2 wordt duidelijk dat de resultaten van 2001 niet sterk afwijken van 1999. Op wijkniveau valt echter op dat de tevredenheid met de 'parkeergelegenheid' tussen Buitenveldert/Prinses Irenebuurt en Rivierenbuurt in sterke mate verschilt, en bovendien in de periode 1999 – 2001 is toegenomen. Bewoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt zijn aanzienlijk meer tevreden geworden over de mogelijkheden dan bewoners van de Rivierenbuurt. Daar daalde juist de tevredenheid met de

Noot 2 In 1999 is een onderscheid gemaakt tussen de tevredenheid met 'speelmogelijkheden voor kinderen tot 6 jaar' en de tevredenheid met 'de speelmogelijkheden voor kinderen van 6 tot 10 jaar'. In 2001 is alleen naar 'de tevredenheid voor speelmogelijkheden in het algemeen' en naar de tevredenheid met 'speelmogelijkheden voor kinderen tot 6 jaar' gevraagd. Om toch de resultaten van de voorgaande meting te kunnen vergelijken met die van 2001 is voor de categorieën 'speelmogelijkheden voor kinderen tot 6 jaar' en 'speelmogelijkheden voor kinderen van 6 tot 10 jaar' uit 1999 het gemiddelde berekend, dat met het cijfer voor de 'speelmogelijkheden algemeen' uit 2001 is vergeleken.

'parkeermogelijkheden' Uit hoofdstuk 8 blijkt dat met name de bezoekers van de RAI de tevredenheid met de parkeermogelijkheden in de Rivierenbuurt negatief beïnvloeden.

Tabel 3.2 Kwaliteit woonomgeving (percentage (zeer) tevreden)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	parkeergelegenheid	55	68
	groenvoorzieningen	81	86
	straatverlichting	87	73
	openbare ruimte	.	77
Rivierenbuurt	parkeergelegenheid	43	38
	groenvoorzieningen	76	74
	straatverlichting	86	85
	openbare ruimte	.	72
ZuiderAmstel	parkeergelegenheid	48	49
	groenvoorzieningen	78	77
	straatverlichting	86	80
	openbare ruimte	.	72

4 Fysieke kwaliteit van de woonomgeving

De fysieke kwaliteit van de woonomgeving is gemeten aan de hand van de mate van verloedering, de ontwikkeling in het onderhoud van de openbare ruimte en de mate van geluidsoverlast.

4.1 Verloedering

Stadsdeel ZuiderAmstel scoort wat verloedering betreft op vrijwel alle fronten beter dan in de voorgaande meting. Met name 'bekladding van muren en gebouwen' wordt veel minder vaak genoemd. Buitenveldert/Prinses Irenebuurt lijkt het echter wel wat beter te doen dan de Rivierenbuurt. In het geval van 'hondenpoep op straat' wordt alleen in deze buurt verbetering geboekt terwijl in de Rivierenbuurt juist sprake is van een verslechtering. In de Rivierenbuurt is daarentegen wel het percentage 'vernieling van bus- en tramhokjes en telefooncellen' sterk afgenomen terwijl dit percentage in de andere buurt gelijk gebleven is.

Tabel 4.1 Verloedering (percentage komt vaak voor)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	vernieling bus- en tramhokjes, telefooncellen	11	11
	bekladding muren en gebouwen	32	21
	rommel op straat	35	38
	hondenpoep op straat	43	27
	slecht onderhouden huizen	3	4
	gemiddelde verloedering	24	20
Rivierenbuurt	vernieling bus- en tramhokjes, telefooncellen	9	4
	bekladding muren en gebouwen	36	23
	rommel op straat	39	42
	hondenpoep op straat	47	50
	slecht onderhouden huizen	8	6
	gemiddelde verloedering	28	26
ZuiderAmstel	vernieling bus- en tramhokjes, telefooncellen	10	7
	bekladding muren en gebouwen	34	22
	rommel op straat	37	39
	hondenpoep op straat	45	41
	slecht onderhouden huizen	6	6
	gemiddelde verloedering	26	24

4.2 Kwaliteit openbare ruimte

De bewoners van ZuiderAmstel is gevraagd hoe de kwaliteit van de openbare ruimte zich ontwikkeld heeft. Uit tabel 4.2 blijkt het percentage bewoners dat meent dat de kwaliteit van de openbare ruimte verbeterd is, iets is afgenomen. Het percentage van de bewoners dat meent dat de buurt verslechterd is, is eveneens afgenomen waardoor een groter deel van de bewoners in 2001 meent dat de kwaliteit van de openbare ruimte gelijk gebleven is.

Tussen de buurten bestaan kleine verschillen. Bewoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt zijn bijvoorbeeld meer uitgesproken dan bewoners van de Rivierenbuurt over de kwaliteit van de openbare ruimte. Enerzijds geeft een groter percentage van de bewoners aan positief te staan tegenover de ontwikkeling in de openbare ruimte, anderzijds meent een groter percentage dat de kwaliteit van de openbare ruimte verslechterd is.

Tabel 4.2 Kwaliteit openbare ruimte

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	verbeterd	33	27
	gelijk gebleven	46	56
	verslechterd	21	17
	totaal	100	100
Rivierenbuurt	verbeterd	31	24
	gelijk gebleven	56	63
	verslechterd	12	13
	totaal	100	100
ZuiderAmstel	verbeterd	32	25
	gelijk gebleven	52	61
	verslechterd	16	14
	totaal	100	100

5 Sociale kwaliteit van de woonomgeving

De sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt bepaald door zaken als omgang met buurtbewoners, gehechtheid en medeverantwoordelijkheidsgevoelens. Daarnaast is de mate van overlast een belangrijk criterium voor de sociale kwaliteit.

5.1 De mensen in de buurt

De sociale kwaliteit is onder meer gemeten door respondenten te vragen of ze het met een viertal stellingen eens of oneens zijn. Een deel van deze stellingen is positief gesteld, een deel negatief. In tabel 5.1 zijn de percentages van de ondervraagden weergegeven die positief voor hun buurt op de stellingen reageerden. Dat houdt dus in dat het percentage is genomen dat het bijvoorbeeld oneens is met de stelling 'de mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks' en het percentage dat het wel eens is met de stelling 'de mensen in deze buurt gaan op een prettige manier met elkaar om'.

Van alle positieve reacties is vervolgens het gemiddelde genomen om tot een cijfer voor sociale kwaliteit te komen.

Tabel 5.1 Kwaliteit woonomgeving (percentage positieve antwoorden op stellingen)

			1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irene buurt	mensen kennen elkaar nauwelijks in deze buurt	oneens	40	31
	de mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	eens	79	79
	ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	eens	41	31
	ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	eens	77	66
	gemiddelde positieve reacties		59	52
Rivierenbuurt	mensen kennen elkaar nauwelijks in deze buurt	oneens	38	37
	de mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	eens	76	79
	ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	eens	37	44
	ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	eens	72	69
	gemiddelde positieve reacties		55	56
ZuiderAmstel	mensen kennen elkaar nauwelijks in deze buurt	oneens	39	35
	de mensen gaan op een prettige manier met elkaar om	eens	77	77
	ik woon in een gezellige buurt waar veel saamhorigheid is	eens	39	38
	ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen	eens	74	66
	gemiddelde positieve reacties		57	53

Niet alle stellingen worden even positief beantwoord. Een minderheid (35%) van de bewoners van ZuiderAmstel is het oneens met de stelling dat 'mensen elkaar in de buurt nauwelijks kennen'. Dat betekent dat de meerderheid vindt dat men elkaar nauwelijks kent in de buurt. Ook saamhorigheid wordt in ZuiderAmstel slechts door een minderheid van de bewoners toegedicht aan de eigen buurt (38%). Wel meent meer dan driekwart van de respondenten dat men 'op een prettige manier met elkaar omgaat'.

Vergelijken we de cijfers met de vorige meting dan zien we een lichte afname in het sociale kwaliteitscijfer (57 in 1999 en 53 in 2001). Deze daling wordt voornamelijk door bewoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt veroorzaakt omdat de inwoners van deze wijkcombinatie sinds 1999 minder positief zijn gaan antwoorden.

5.2 Overlast

Overlast in de buurt bepaalt mede de sociale kwaliteit van de woonomgeving. Binnen het leefbaarheidsonderzoek is gevraagd naar de mate waarin bepaalde vormen van overlast voorkomen. Geluidsoverlast door verkeer³ wordt in 2001 door bijna eenderde van de respondenten genoemd. Eenvijfde van de inwoners van ZuiderAmstel ondervindt bovendien vaak overlast van andere vormen van geluidsoverlast. Jongeren- en burenoverlast wordt slechts door een minderheid van de inwoners genoemd en lijkt bovendien ten opzichte van de voorgaande meting afgenomen.

Bewoners van de Rivierenbuurt hebben over het algemeen met meer overlast te maken dan bewoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt. Laatstgenoemde wijk heeft bovendien de jongerenoverlast in de periode 1999 - 2001 sterk zien afnemen.

Tabel 5.2 Vormen van overlast (percentage bewoners dat vaak overlast ondervindt)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	geluidsoverlast verkeer	-	32
	andere vormen van geluidsoverlast	-	22
	jongerenoverlast	16	9
	drugsoverlast	3	3
	burenoverlast	12	5
Rivierenbuurt	geluidsoverlast verkeer	-	26
	andere vormen van geluidsoverlast	-	15
	jongerenoverlast	12	12
	drugsoverlast	5	5
	burenoverlast	12	11
ZuiderAmstel	geluidsoverlast verkeer	-	28
	andere vormen van geluidsoverlast	-	18
	jongerenoverlast	14	11
	drugsoverlast	4	4
	burenoverlast	12	9

5.3 Gehechtheid

Gehechtheid en medeverantwoordelijkheid spelen een belangrijke rol in stadsdeel ZuiderAmstel. Meer dan 80% van de bewoners is gehecht aan de buurt en bijna 90% voelt zich medeverantwoordelijk. Deze percentages zijn in stedelijk perspectief goed. Daar voelt namelijk 72% zich gehecht aan de buurt en meent 82% dat zij medeverantwoordelijk is.

Tabel 5.3 Gehechtheid en verantwoordelijkheid

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	gehecht aan de buurt	80	75
	medeverantwoordelijkheid	84	87
Rivierenbuurt	gehecht aan de buurt	84	85
	medeverantwoordelijkheid	80	88
ZuiderAmstel	gehecht aan de buurt	82	81
	medeverantwoordelijkheid	82	89

Noot 3 'Geluidsoverlast verkeer' en 'andere vormen van geluidsoverlast' hebben betrekking op een vraag die alleen in 2001 in deze vorm gesteld is. In 1999 is gevraagd naar geluidsoverlast in het algemeen. Om deze reden zijn de cijfers niet goed met elkaar vergelijkbaar.

6 Veiligheid

Criminaliteit heeft een belangrijke invloed op de leefbaarheid van een buurt. In dit hoofdstuk worden gegevens gepresenteerd over onveiligheid, feitelijk slachtofferschap en het oordeel van bewoners over de mate waarin dreiging en vermogensdelicten voorkomen.

6.1 Onveiligheidsgevoelens

Eenderde van de bewoners van ZuiderAmstel voelt zich wel eens onveilig (zie tabel 6.1). Een kwart van de bewoners voelt zich bovendien in de eigen buurt niet altijd op zijn gemak. In stedelijk perspectief zijn dit redelijke scores. Voor Amsterdam geldt namelijk dat 40% van de bewoners zich weleens onveilig voelt en dat 36% van de Amsterdammers deze gevoelens ook in de eigen buurt heeft.

Tabel 6.1 Onveiligheidsgevoelens

	onveiligheidsgevoelens	onveiligheidsgevoelens eigen buurt
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	35	25
Rivierenbuurt	34	23
ZuiderAmstel	35	25
Amsterdam	40	36

6.2 Slachtofferschap delicten

Van de vormen van slachtofferschap noemen de bewoners van ZuiderAmstel het meest frequent diefstal uit auto, fietsendiefstal en vernieling van goederen. Desondanks is het slachtofferschap van vernieling van goederen in de periode 1999 – 2001 sterk gedaald. Bij nadere beschouwing is deze daling voornamelijk op het conto van de bewoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt te schrijven, ook al is in de Rivierenbuurt op sommige aspecten een daling te zien.

Tabel 6.2 Persoonlijk slachtofferschap van delicten⁴ (percentage dat de afgelopen 12 maanden in de eigen buurt slachtoffer is geworden)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	portemonnee gestolen	5	5
	vernieling van goederen	17	5
	bedreigd met lichamelijk geweld	5	3
	mishandeld	1	0
	inbraak woningen	5	-
	poging tot inbraak	-	5
	diefstal uit woning	-	2
	diefstal van auto	2	1
	diefstal uit auto	9	6
	fietsendiefstal	13	8
	overige diefstallen ⁵	1	9
Rivierenbuurt	portemonnee gestolen	3	4
	vernieling van goederen	19	13
	bedreigd met lichamelijk geweld	2	6
	mishandeld	0	1
	inbraak woningen	6	-
	poging tot inbraak	-	6
	diefstal uit woning	-	2
	diefstal van auto	2	1
	diefstal uit auto	11	17
	fietsendiefstal	17	16
	overige diefstallen	1	9
ZuiderAmstel	portemonnee gestolen	4	5
	vernieling van goederen	18	10
	bedreigd met lichamelijk geweld	3	5
	mishandeld	1	0
	inbraak woningen	5	-
	poging tot inbraak	-	6
	diefstal uit woning	-	2
	diefstal van auto	2	1
	diefstal uit auto	10	16
	fietsendiefstal	16	13
	overige diefstallen	1	9

De cijfers in de onderstaande twee tabellen zijn fundamenteel anders dan die uit de vorige tabel. Tabellen 6.3 en 6.4 betreffen de inschattingen van bewoners dat een delict vaak in de buurt voorkomt en niet zoals in de vorige tabel het persoonlijk slachtofferschap van een delict.

Uit tabel 6.3 blijkt dat op het gebied van dreiging op alle fronten beter gescoord wordt in 2001 dan 1999. De gemiddelde dreiging is afgenomen van 8% naar 5%. Vooral van tasjesroof en geweldsdelicten wordt door minder bewoners gemeld dat zij voorkomen.

Noot 4 In de vragenlijst van 2001 zijn vragen gesteld die, ten aanzien van inbraak, afwijken van 1999. Tijdens de laatste enquête is gevraagd naar poging tot inbraak en diefstal uit woning terwijl in 1999 gekeken is naar het slachtofferschap van woninginbraak in het algemeen.

Noot 5 In 1999 is gevraagd naar het persoonlijk slachtofferschap van alle voorkomende misdrijven. In 2001 is alleen gevraagd naar het slachtofferschap van overige diefstal.

Tabel 6.3 Dreiging (percentage komt vaak voor)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	dronken mensen op straat	5	4
	lastig gevallen op straat	5	2
	gewelddelicten	8	4
	drugsoverlast	3	3
	tasjesroof	21	15
	bedreiging	5	3
	gemiddelde dreiging	9	5
Rivierenbuurt	dronken mensen op straat	13	11
	lastig gevallen op straat	6	3
	gewelddelicten	6	4
	drugsoverlast	5	5
	tasjesroof	12	5
	bedreiging	6	3
	gemiddelde dreiging	7	5
ZuiderAmstel	dronken mensen op straat	10	8
	lastig gevallen op straat	5	3
	gewelddelicten	7	4
	drugsoverlast	4	4
	tasjesroof	16	9
	bedreiging	5	3
	gemiddelde dreiging	8	5

Het percentage bewoners, dat meent dat vermogensdelicten vaak voorkomen, is in 2001 ten opzichte van 1999 gedaald. Vooral fietsendiefstal en beschadiging van en diefstal uit auto's wordt minder genoemd. In Buitenveldert/Prinses Irenebuurt wordt door opvallend veel minder bewoners gemeld dat fietsendiefstal vaak voorkomt. Meent in deze wijk 16% van de bewoners dat deze vorm van vermogensdelicten vaak voorkomt; in de Rivierenbuurt houdt bijna eenderde van de bewoners deze mening erop na.

Tabel 6.4 Percentage vaak voorkomen van vermogensdelicten

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	diefstal uit auto	32	19
	beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's	23	13
	fietsendiefstal	43	16
	inbraak in woning	24	23
	gemiddelde vermogensdelicten	29	19
	Rivierenbuurt	diefstal uit auto	29
beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's		24	19
fietsendiefstal		44	31
inbraak in woning		15	12
gemiddelde vermogensdelicten		28	20
ZuiderAmstel		diefstal uit auto	30
	beschadiging of vernieling aan auto's of diefstal vanaf auto's	23	18
	fietsendiefstal	44	27
	inbraak in woning	19	17
	gemiddelde vermogensdelicten	28	20

7 Perceptie van buurt

In dit hoofdstuk staat de perceptie van de buurt centraal. Deze is gemeten door respondenten te vragen of ze het met een viertal stellingen eens of oneens zijn. Een deel van deze stellingen is positief gesteld, een deel negatief. In tabel 7.1 zijn de percentages van de ondervraagden weergegeven die positief voor hun buurt op de stellingen reageerden. Dat houdt dus in dat het percentage is genomen dat het bijvoorbeeld oneens met de stelling 'het is vervelend om in deze buurt te wonen' en het percentage dat het wel eens is met de stelling 'mensen in deze buurt blijven hier graag wonen'. Van alle positieve reacties is vervolgens het gemiddelde genomen om tot een cijfer voor perceptie van de buurt te komen.

Uit tabel 7.1 blijkt dat de bewoners van ZuiderAmstel gemiddeld genomen iets minder positief zijn geworden over hun buurt. Met name de twee stellingen die betrekking hebben op het al dan niet verhuizen worden vaker negatief beantwoord dan twee jaar geleden.

ZuiderAmstel scoort echter nog aanzienlijk beter dan Amsterdam als geheel. Voor de stad geldt namelijk een gemiddeld positieve score op 'stellingen over de buurt' van 73%.

Tabel 7.1 Stellingen over het oordeel over de buurt (percentage positieve antwoorden)

			1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irene buurt	mensen in deze buurt blijven hier graag wonen	eens	97	93
	het is vervelend om in deze buurt te wonen	oneens	96	95
	als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen	oneens	93	89
	als je in deze buurt woont heb je het goed getroffen	eens	91	91
	gemiddeld positief		94	92
Rivierenbuurt	mensen in deze buurt blijven hier graag wonen	eens	95	90
	het is vervelend om in deze buurt te wonen	oneens	97	95
	als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen	oneens	94	88
	als je in deze buurt woont heb je het goed getroffen	eens	91	91
	gemiddeld positief		94	91
ZuiderAmstel	mensen in deze buurt blijven hier graag wonen	eens	95	90
	het is vervelend om in deze buurt te wonen	oneens	96	95
	als het maar enigszins mogelijk is, ga ik uit deze buurt verhuizen	oneens	93	89
	als je in deze buurt woont heb je het goed getroffen	eens	91	90
	gemiddeld positief		94	91

De perceptie van de buurt is eveneens gemeten met behulp van de mening van de bewoners over de ontwikkelingen in de buurt. Uit tabel 7.2 blijkt dat meer bewoners menen dat de buurt achteruitgegaan is dan tijdens de meting van 1999.

Tabel 7.2 Ontwikkeling in de buurt in de afgelopen jaren (in procenten)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	vooruit	17	21
	gelijk	67	57
	achteruit	16	22
Rivierenbuurt	vooruit	25	21
	gelijk	62	59
	achteruit	13	20
ZuiderAmstel	vooruit	22	20
	gelijk	64	59
	achteruit	15	21

In tegenstelling tot de ontwikkelingen in de afgelopen jaren, zijn de bewoners van ZuiderAmstel positief over de toekomstige ontwikkelingen. Het percentage van de bewoners dat meent dat de buurt vooruit zal gaan is gestegen van 22% tot 35%. Kanttekening bij deze resultaten is wel de gelijktijdige toename van het percentage bewoners dat verwacht dat de buurt in de komende jaren achteruit zal gaan. Deze steeg van 15% naar 25%.

Tabel 7.3 Ontwikkeling in de buurt in de komende jaren (in procenten)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	vooruit	17	32
	gelijk	67	41
	achteruit	16	27
Rivierenbuurt	vooruit	25	39
	gelijk	62	37
	achteruit	13	24
ZuiderAmstel	vooruit	22	35
	gelijk	64	40
	achteruit	15	25

8 Dienstverlening en beleid ZuiderAmstel

In dit hoofdstuk staat de dienstverlening van het stadsdeel centraal. Daarnaast wordt ingegaan op prioriteiten die bewoners geven aan bepaalde beleidsvelden en wordt stilgestaan bij de naamsbekendheid van dit relatief jonge stadsdeel.

8.1 Dienstverlening stadsdeel

Binnen het onderzoek is gekeken naar de ervaringen van de bewoners van ZuiderAmstel met de dienstverlening van het stadsdeel. In tabel 8.1 is een overzicht te zien van het percentage van de bewoners die bekend zijn met de verschillende typen dienstverlening die binnen de Leefbaarheidsmonitor onderzocht zijn. Uit de cijfers blijkt dat slechts een minderheid van de inwoners bekend is met de afhandeling van een klacht door het stadsdeel.

In tabel 8.2 is het oordeel van de inwoners van ZuiderAmstel over de verschillende typen dienstverlening van het stadsdeel weergegeven. Uit de cijfers blijkt dat het percentage dat (zeer) tevreden is over de wijze waarop zij door het stadsdeel behandeld is, iets is afgenomen. Ook de afhandeling van klachten en de aanpak van buurtproblemen worden iets minder goed gewaardeerd.

Tabel 8.1 Bekendheid typen dienstverlening (percentage bekend met vorm dienstverlening)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irene buurt	wijze van behandeling	66	73
	afhandeling klacht	14	16
	aanpak buurtproblemen	77	86
	beschikbare informatie eigen buurt	82	91
Rivierenbuurt	wijze van behandeling	66	72
	afhandeling klacht	14	9
	aanpak buurtproblemen	77	82
	beschikbare informatie eigen buurt	82	93
ZuiderAmstel	wijze van behandeling	66	73
	afhandeling klacht	14	12
	aanpak buurtproblemen	77	82
	beschikbare informatie eigen buurt	82	90

Tabel 8.2 Tevredenheid bewoners met dienstverlening (percentage tevreden met vorm dienstverlening)

		1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irene buurt	wijze van behandeling	80	72
	afhandeling klacht	53	49
	aanpak buurtproblemen	37	36
	beschikbare informatie eigen buurt	63	61
Rivierenbuurt	wijze van behandeling	86	83
	afhandeling klacht	27	26
	aanpak buurtproblemen	45	42
	beschikbare informatie eigen buurt	63	71
ZuiderAmstel	wijze van behandeling	83	77
	afhandeling klacht	41	38
	aanpak buurtproblemen	41	38
	beschikbare informatie eigen buurt	63	66

Binnen het onderzoek is aan de bewoners gevraagd hoe het onderhoud van de openbare ruimte zich ontwikkeld heeft. Uit tabel 8.3 blijkt dat meer dan de helft van de respondenten meent dat het onderhoud verbeterd nog verslechterd is. Een kwart meent dat het onderhoud vooruit gegaan is, 14% constateert juist een verslechtering.

Tussen de wijken zijn nauwelijks betekenisvolle verschillen. In Buitenveldert/Prinses Irenebuurt lijken alleen de meningen meer uitgesproken. Zowel inwoners die menen dat het onderhoud vooruit gegaan is als inwoners die menen dat het onderhoud achteruit gegaan is, zijn in deze wijk beter vertegenwoordigd dan in de Rivierenbuurt.

Tabel 8.3 Onderhoud van openbare ruimte

	verbeterd	onveranderd	verslechterd
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	27	56	17
Rivierenbuurt	24	63	13
ZuiderAmstel	25	61	14

8.2 Beleidspeerpunten

Binnen het leefbaarheidsonderzoek is exclusief aan de bewoners van het stadsdeel ZuiderAmstel gevraagd welke zaken door het stadsdeel aangepakt zouden moeten worden. In tabel 8.4 zijn de belangrijkste speerpunten van de bewoners opgesomd. Uit de tabel blijkt dat het parkeerbeleid de grootste steen des aanstoots is. Eenderde van de inwoners die hun mening geuit hebben over zaken die aangepakt zouden moeten worden, meent dat het parkeerbeleid anders moet. Een belangrijk deel van deze groep klaagt over te weinig parkeerplaatsen en over bezoekers van de RAI die onnodig veel van de parkeerruimte gebruiken. Ook het betaald parkeren wordt door een aanzienlijk deel van de inwoners als onwenselijk getypeerd. Een ander punt dat volgens de inwoners van ZuiderAmstel aandacht zou moeten krijgen is het onderhoud van de openbare ruimte. Losliggende stoeptegels, slechte wegen en kapotte straatverlichting zorgen voor ongemak. Bovendien wordt opvallend vaak het ophalen van het straatvuil genoemd. Volgens veel bewoners gebeurt dit te weinig en bovendien niet zorgvuldig. In het verlengde daarvan wordt het schoonhouden van de straat en het voorkomen van zwerfvuil als aandachtspunt genoemd. Voorts wordt de aanpak van criminaliteit door 10% van de inwoners belangrijk gevonden.

Niet alle genoemde punten zijn in de tabel opgenomen. Zo meent, in aanvulling daarop, een flink aantal mensen dat er meer blauw op straat zou moeten komen en dat de leegstand van winkels een aandachtspunt is.

Tabel 8.4 Speerpunten⁶ volgens bewoners ZuiderAmstel

speerpunt	1999	2001
parkeerbeleid	12	30
onderhoud openbare ruimte	8	19
verkeer	24	15
zwerfvuil; schoonhouden straten	16	14
ophalen vuilnis	■	13
criminaliteit	5	10
hangjongeren	6	8

Noot 6 De beleidspeerpunten zijn verkregen met behulp van open antwoord vragen. Dit leidt ertoe dat de antwoordcategorieën uit de tabel gevuld zijn met antwoorden die onderling verschillen maar thematisch overeenkomstig zijn. Een vergelijking met de scores uit voorgaande jaren is daarom discutabel en wordt binnen dit rapport niet besproken.

ZuiderAmstel is een jong stadsdeel. Om de bekendheid van deze bestuurlijke eenheid te meten is binnen het onderzoek nagegaan in hoeverre de inwoners bekend zijn met de naam van het nieuwe stadsdeel. Uit tabel 8.5 blijkt dat 2/3 van de bevolking de naam weet. Dit is een toename met 8% ten opzichte van 1999.

Inwoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt zijn iets vaker op de hoogte van de juiste naam dan inwoners van de Rivierenbuurt.

Tabel 8.5 Naamsbekendheid nieuwe stadsdeel (percentage respondenten weet naam)

	1999	2001
Buitenveldert/Prinses Irenebuurt	60	69
Rivierenbuurt	58	63
ZuiderAmstel	59	67

9 Samenvatting en conclusies

Woonsituatie

De inwoners van ZuiderAmstel zijn tevreden over de woonsituatie. Weliswaar is men minder positief over de indeling en de grootte van de woning dan twee jaar geleden, in stedelijk perspectief doet het stadsdeel het niet slecht. Deze tevredenheid vertaalt zich in een relatief lage verhuiscens.

Voorzieningsniveau

De tevredenheid met de buurtvoorzieningen is in de periode 1999 – 2001 licht gedaald. Over parkeermogelijkheden en speelmogelijkheden voor kinderen is men gemiddeld genomen iets positiever. Daarbij dient echter wel opgemerkt te worden dat het beeld tussen de buurtcombinaties verschilt. Bewoners van de Rivierenbuurt zijn wat parkeergelegenheid aangaat sterk negatiever gaan antwoorden terwijl de combinatiewijk Buitenveldert/Prinses Irenebuurt juist beduidend positiever is over de mogelijkheden dan 2 jaar geleden.

Fysieke kwaliteit woonomgeving

Kenmerken van verloedering zijn in de periode 1999 – 2001 licht gedaald. De bewoners van ZuiderAmstel noemen met name minder vaak 'bekladding van muren en gebouwen' als een veelvoorkomend verschijnsel. Ten aanzien van de kwaliteit van de openbare ruimte zijn er nauwelijks veranderingen met de voorgaande meting waargenomen; een meerderheid van de bewoners meent dat deze gelijk is gebleven.

Sociale kwaliteit van de woonomgeving

De sociale kwaliteit van de woonomgeving wordt in 2001 iets minder goed beoordeeld dan in 1999. Meer inwoners dan 2 jaar geleden menen dat men elkaar nauwelijks kent in de buurt. Bovendien voelen minder inwoners van ZuiderAmstel zich thuis bij de mensen met wie zij in de buurt wonen. Daar staat tegenover dat het percentage dat zich medeverantwoordelijk voelt voor de buurt hoog is in stedelijk perspectief en bovendien in de periode 1999 – 2001 is gestegen.

Veiligheid

Eenderde van de inwoners van ZuiderAmstel voelt zich wel eens onveilig. Een kwart van de inwoners heeft deze gevoelens soms ook in de eigen buurt. Ondanks dit grote aandeel zijn de percentages nog steeds lager dan die van Amsterdam als geheel. Daar geldt namelijk dat 40% zich wel eens onveilig voelt terwijl 36% ook in de eigen buurt wel eens bang is. In tegenstelling tot de angstgevoelens is de algemene dreiging afgenomen. Vooral van tasjesroof, dronken mensen op straat en geweldsdelicten menen minder mensen dat het vaak voorkomt.

Perceptie van de buurt

De inwoners van ZuiderAmstel zijn in verhouding tot het gemiddelde van Amsterdam positief over hun buurt. Het gemiddelde aantal positieve antwoorden is echter licht gedaald in de periode 1999 – 2001. Ook het percentage van de inwoners dat meent dat de ontwikkeling in de buurt achteruit gegaan is, is sinds 1999 gestegen. Desondanks is de kijk op de toekomst verbeterd; meer dan eenderde van de inwoners denkt dat de buurt vooruit zal gaan. In 1999 was dit nog een kwart van de inwoners.

Dienstverlening en beleid ZuiderAmstel

De dienstverlening door het stadsdeel wordt door de overgrote meerderheid van de bewoners goed gewaardeerd. Toch zijn iets minder mensen tevreden over de wijze van behandeling, afhandeling van klachten en de aanpak buurtproblemen. De beschikbare informatie over de eigen buurt wordt daarentegen juist beter beoordeeld in 2001 dan in 1999.

De inwoners van ZuiderAmstel hebben verder aangegeven dat het parkeerbeleid niet tot ieders tevredenheid verloopt. Ook vindt een aanzienlijk deel dat het vuilnisophalen vaker en beter zou moeten en dat het schoonhouden van de straten aandacht vereist.

Buitenveldert/Prinses Irenebuurt versus Rivierenbuurt

In deze paragraaf wordt kort stil gestaan bij een aantal opvallende verschillen tussen de twee wijkcombinaties Rivierenbuurt en Buitenveldert/Prinses Irenebuurt.

Hoewel beide wijk/buurtcombinaties op alle leefbaarheidsaspecten boven het stedelijk gemiddelde scoren doet de Rivierenbuurt het qua wonen minder goed dan Buitenveldert/Prinses Irenebuurt. Inwoners van deze wijk zijn daarentegen wel positiever over buurtvoorzieningen als winkels, openbaar vervoer en straatverlichting dan inwoners van Buitenveldert/Prinses Irenebuurt. Over parkeermogelijkheden is men in de Rivierbuurt opvallend minder vaak tevreden.

Van de twee wijken in ZuiderAmstel is Buitenveldert/Prinses Irenebuurt gemiddeld genomen het minst verloederd. Op detail bestaan er echter wel verschillen. Zo vindt er volgens de bewoners vaker vernieling van tram- en bushokjes plaats in Buitenveldert/Prinses Irenebuurt dan in de Rivierenbuurt en is de mate van geluidsoverlast in de Rivierenbuurt minder dan in de andere wijkcombinatie.

De sociale kwaliteit verschilt niet opvallend tussen de twee wijken. Deze is in stedelijk perspectief hoog. Wel geeft een iets hoger percentage in de Rivierenbuurt aan dat zij gehecht is aan de buurt.

Op het gebied van veiligheid en criminaliteit bestaat het verschil tussen de twee wijk(combinaties) vooral uit persoonlijk slachtofferschap en de inschatting van het voorkomen van bepaalde delicttypen. In de Rivierenbuurt zegt een hoger percentage slachtoffer te zijn geworden van fietsendiefstal en diefstal uit de auto en meent eveneens een groter percentage dat fietsendiefstal vaak voorkomt.

Inwoners van de Rivierenbuurt zijn daarnaast vaker tevreden over de dienstverlening door het stadsdeel dan inwoners van de wijkcombinatie Buitenveldert/Prinses Irenebuurt.